

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 14 มกราคม 2562

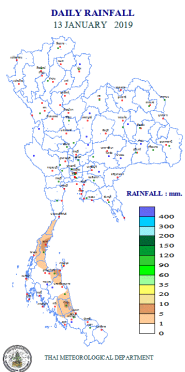
1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศ 24 ชั่วโมง

ประเทศไทยตอนบนมีหมอกในตอนเช้าและมีหมอกหนาในบางพื้นที่แต่ยังคงมีอากาศเย็นในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอให้ประชาชนบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีหมอกหนาไว้ด้วย

ลักษณะสำคัญทางอุตุนิยมวิทยา บริเวณความกดอากาศสูงกำลังอ่อนยังคงปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ลักษณะเช่นนี้ ทำให้ประเทศไทยตอนบนมีหมอกในตอนเช้าและมีหมอกหนาในบางพื้นที่ แต่ยังคงมีอากาศเย็นในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ ทำให้ภาคใต้มีฝนในระยะนี้

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 13 ม.ค. 62 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 14 ม.ค. 62

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	วัดทุ่งจั่ง	สงขลา	14.8	ฝนตกปานกลาง
2.	ที่ว่าการอำเภอสุโขทัย-ลก	นราธิวาส	13.2	ฝนตกปานกลาง
3.	ต.ท่าชนะ อ.ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	12.0	ฝนตกปานกลาง
4.	ที่ว่าการอำเภอสุคริบน	นราธิวาส	10.4	ฝนตกปานกลาง
5.	ต.คลองพา อ.ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	9.0	ฝนตกน้อย

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 56,517 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 32,586 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (61,441 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 4,924 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 33.73 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 131.32 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 19,555 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 53,154 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 29,611 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (57,170 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 4,017 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 23.47 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 113.71 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำ ได้อีก 17,777 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,208	69	10,463	58	75	1,001	663	66	564	62	83	25,825	17,871	69	11,027	58	7,959
ตอน.	12	8,368	4,232	51	2,582	38	218	1,998	1,097	55	947	51	230	10,367	5,329	51	3,529	41	5,037
กลาง	3	1,419	625	44	565	43	22	369	202	55	178	51	25	1,788	827	46	743	45	961
ตะวันตก	2	26,605	23,217	87	9,940	75	7	142	121	85	112	91	9	26,747	23,338	87	10,052	75	3,409
ตะวันออก	6	1,515	1,132	75	1,033	73	51	963	727	75	675	74	57	2,478	1,859	75	1,707	73	619
ใต้	4	8,194	6,739	82	5,029	78	39	668	553	83	500	78	43	8,863	7,292	82	5,529	78	1,571
รวม	35	70,926	53,154	75	29,611	63	412	5,142	3,363	65	2,975	62	447	76,068	56,517	74	32,586	63	19,555

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 17,011 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 10,315 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 4.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 55.16 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,860 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,754	65	4,954	51	0.00	8.95	22.00	22.00	4,708
สิริกิตี	7,118	75	4,268	64	3.06	5.66	27.07	25.17	2,392
ภูมิพล+สิริกิตี	15,873	69	9,223	57	3.06	14.61	49.07	47.17	7,099
แควน้อยฯ	625	67	582	65	1.00	0.31	3.02	3.02	314
ป่าสักชลสิทธิ์	513	53	510	53	0.30	0.00	3.07	3.07	447
รวมทั้งหมด	17,011	68	10,315	57	4.36	14.92	55.16	53.26	7,860

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 10 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่จัดสมบูรณ์ชล (101%) อ่างฯกัวลม (88%) อ่างฯกัวคองหมา (93%) อ่างฯศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯวชิราลงกรณ (81%) อ่างฯหนองปลาไหล (88%) อ่างฯนบดินทรจินดา (86%) อ่างฯแก่งกระจาน (84%) อ่างฯปราณบุรี (87%) อ่างฯรัชชประภา (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 388 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 382 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.35 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.85 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.59 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.63 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.64 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.64 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 133 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 134 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 106 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 21 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 6 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 16 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 15 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 65 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 65 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 10 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 34 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 152 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 162 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 15 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 55 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 65 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 17 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 91 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 95 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17 ข้อมูล ณ 14 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.18 ข้อมูล ณ 14 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนากกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.19 ข้อมูล ณ 14 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

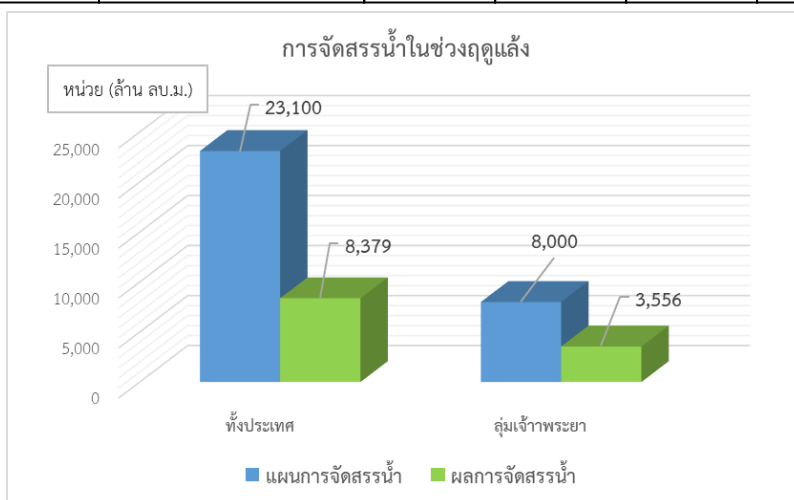
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 8,379 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 36 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้นำไป 58 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,556 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	8,379	36
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	3,556	44

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 9 มกราคม 2562)

ทั่วประเทศ จำนวน 8.98 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.68 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.30 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 56 ของแผน

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 6.50 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 6.12 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.38 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 74 ของแผน

จังหวัดที่มีการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในพื้นที่เขตชลประทานเกินกว่าแผน รวม 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก อุตรดิตถ์ อุทัยธานี สุโขทัย นครสวรรค์ พิจิตร ขอนแก่น มุกดาหาร อำนาจเจริญ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สมุทรสาคร ชลบุรี ปราจีนบุรี และจังหวัดตรัง

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	6.16	0.37	6.53
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	1.52	0.93	2.45
	รวม	11.21	4.87	16.08	7.68	1.30	8.98
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	4.91	0.08	4.99
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	1.21	0.30	1.51
	รวม	7.18	1.56	8.74	6.12	0.38	6.50

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 151 เครื่อง ในพื้นที่ 27 จังหวัด แบ่งเป็น

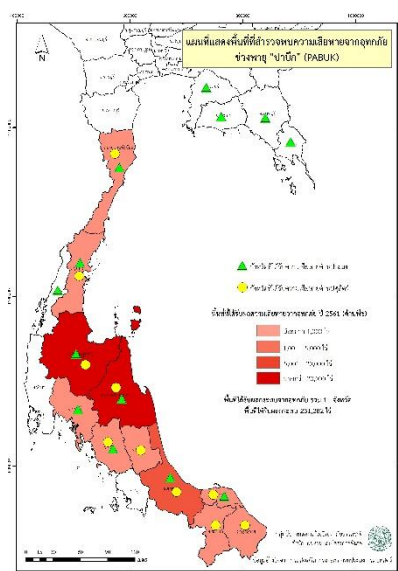
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 22 เครื่อง ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 50 เครื่อง ในพื้นที่ 10 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3) นครนายก(4) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(6) ชลบุรี(2) จันทบุรี(1) ระยอง(1) กาญจนบุรี(8)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 48 เครื่อง ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(13) บุรีรัมย์(1) อุบลราชธานี(1) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

อุทกภัยภาคใต้

1) ช่วงภัยพายุโซนร้อน “ปาบึก” (PABUK) 4 – 6 มกราคม 2562

ตามประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา พายุโซนร้อน “ปาบึก” (PABUK) เคลื่อนตัวลงอ่าวไทย และเคลื่อนเข้าฝั่งบริเวณจังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภาคใต้ เกิดฝนตกหนัก น้ำท่วมเฉียบพลัน และน้ำไหลหลาก ทำให้เกิดอุทกภัย และวาตภัย ในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา พัทลุง ตรัง นราธิวาส ปัตตานี ระนอง ภูเก็ต จันทบุรี ชลบุรี และตราด มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 14 มกราคม 2562

- ด้านพืช 11 จังหวัด เกษตรกร 231,282 ราย พื้นที่ 192,485 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 34,567 ไร่ พืชไร่ 3,884 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 154,054 ไร่ สสำรวจพบความเสียหายแล้ว 2 จังหวัด เกษตรกร 412 ราย พื้นที่ (พืชสวนและอื่นๆ) 519 ไร่
- ด้านประมง 10 จังหวัด เกษตรกร 9,174 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่คาดว่าจะเสียหาย 32,506 ไร่ (บ่อปลา 20,286 ไร่ บ่อกุ้ง/ปู/หอย 12,219 ไร่) กระชัง 19,233 ตารางเมตร สสำรวจพบความเสียหายแล้ว 10 จังหวัด เกษตรกร 848 ราย พื้นที่ 2,120 ไร่ กระชัง 760 ตารางเมตร
- ด้านปศุสัตว์ 10 จังหวัด เกษตรกร 47,928 ราย สัตว์ในพื้นที่ประสบภัย 2,674,551 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 93,537 ตัว สุกร 92,067 ตัว แพะ-แกะ 21,525 ตัว สัตว์ปีก 2,467,422 ตัว แปลงหญ้า 3,609 ไร่ สสำรวจพบความเสียหายแล้ว 5 จังหวัด เกษตรกร 126 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 3,017 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 73 ตัว สุกร 3 ตัว แพะ-แกะ 135 ตัว สัตว์ปีก 2,806 ตัว
- เรือประมง ประสพภัย 11 จังหวัด เกษตรกร 113 ราย เรือได้รับผลกระทบ จำนวน 113 ลำ สสำรวจพบความเสียหายแล้ว 10 จังหวัด เกษตรกร 97 ราย เรือเสียหาย 97 ลำ (เรือประมงพื้นบ้าน 97 ลำ เรือพาณิชย์ 2 ลำ)
- สมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์ได้รับผลกระทบ 114 แห่ง สมาชิก 20,025 ราย มูลหนี้ 2,427 ล้านบาท

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

- หน่วยเฉพาะกิจสัตว์แพทย์เคลื่อนที่ จำนวน 60 นาย ให้การช่วยเหลือในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
- แจกจ่ายเสบียงสัตว์ 267,400 กิโลกรัม อาหารอื่นๆ 16,840 กิโลกรัม กล้วยซีฟัสต์ 2,248 ชุด รักษาสัตว์ 15,275 ตัว และดูแลสุขภาพสัตว์ 22,556 ตัว

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ม.ค. 62)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ฉะเชิงเทรา สุโขทัย พิจิตร เพชรบูรณ์ และนครสวรรค์) จำนวน 67,149 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 33,639 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และตาก) จำนวน 17 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 4 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและ ศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง ต่อการระบาด - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการ ป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูง มากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดมากแนะนำให้ ใช้สารเคมีฟอสฟอนิคต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย 3. ดั้วหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 500 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 425 ไร่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 350 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 350 ไร่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่ อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การ ระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ และ ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียร่วมกับ เชื้อราเมตาโรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อย ในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือ หนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (มุกดาหาร ตาก เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 1,612 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 99 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือน ในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตาม สถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดู ต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่าง สม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคเน่า	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 36 ไร่ การระบาดลดลง 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 575 ไร่ การระบาดลดลง 45 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ปทุมธานี ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และตาก) จำนวน 703 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 357 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 265 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagyrus lopezi แมลง ช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรู มันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุ น้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบ ห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทั้งทำลาย และ หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณ รอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้ สารเคมีฟอสฟิอิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตาม สถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลง ทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่จากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ - แจ้งให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และให้เก็บใบที่เสียหายไปเผาทำลายนอกแปลง และแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการป้องกันกำจัดทันที
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรชูปหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกู่หลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 932 ไร่ การระบาดลดลง 22 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปล่อยแตนเบียนหนอนบรอกอน (<i>Bracon hebetor</i>) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรด และดั้วกู่หลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซพิน 85% ดับลิฟฟี่) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,153 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสับปะรดนี้ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,233 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด จำนวน 59,823 ไร่ การระบาดลดลง 1,276 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด จำนวน 9,661 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ พ่นในมะพร้าวที่มีความสูง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	มากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าว น้ำหอม มะพร้าว กะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) แตนเบียนไซทริโคแกรมมา (Trichogramma spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hispinarum) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนด้วงแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมด้วงงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง 1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอยตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และ ระนอง) จำนวน 10,807 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 26 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด หรือใช้ตาข่ายดักพื้นหลุมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรงแนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือ คาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะ ๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่นบริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ต.ค. 61 – 13 ม.ค. 62)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 13 มกราคม 2562) รายงานพบโรคทั้งหมด 36 จังหวัด 111 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 34 จุด ในพื้นที่ 24 จังหวัด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สระบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เชียงราย น่าน กำแพงเพชร ตาก สมุทรสาคร ตรัง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และสงขลา

2) ในปี 2561 (1 มกราคม 2561 – 31 ธันวาคม 2561) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม. รอบจุดเกิดโรคได้ 22,988 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,824 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 15 – 21 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 12 ครั้ง ในสุนัข 11 ครั้ง และโค 1 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เพชรบุรี สมุทรสาคร และสงขลา

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 15 – 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 2 ครั้ง ในโคนม 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี และเกิดโรคในโคเนื้อ 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 15 – 21 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 15 – 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 3 โรค ใน 9 ประเทศ ดังนี้

1) โรค Peste des petits ruminants ในแพะแกะ 1 ครั้ง ที่ประเทศแอลจีเรีย

2) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในนกอีแอกและไก่ 2 ครั้ง ที่ประเทศอินเดีย

3) โรคอหิวาต์แอฟริกันในสุกร 22 ครั้ง

- ประเทศเบลเยียม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศจีน 5 ครั้ง เกิดโรคในสุกร

- ประเทศอิตาลี 3 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศลัตเวีย 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโปแลนด์ 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโรมาเนีย 4 ครั้ง เกิดโรคในสุกรและหมูป่า

- ประเทศยูเครน 1 ครั้ง เกิดโรคในสุกร